

SAMMANFATTNING

Denna rapport utgör ett utdrag av ett projekt som utfördes på uppdrag av projektet ”Klimatmärkning för mat”, som drivs av KRAV och IP Sigill Kvalitetssystem i samverkan med Milko, Lantmännen, LRF, Scan och Skånemejerier. Fullständig rapport (SR798) återfinns på www.sik.se.

Ekologisk produktion av griskött skiljer sig mycket från konventionell och förutom att enbart ekologiskt foder används så är det framför allt synen på djurens välfärd som orsakar skillnader i hur produktionen bedrivs. Härigenom skiljer sig produktion av ekologiskt griskött väsentligt från ekologisk nötköttsproduktion där likheterna är större mellan ekologisk och konventionell produktion. På grund av de små volymerna och de stora skillnaderna jämfört med konventionell grisproduktion finns det begränsat med data om förbrukning av olika resurser i ekologisk grisköttsproduktion. Vidare är de modeller som används för att beräkna utsläpp av de reaktiva kväveföreningarna nitrat, ammoniak och lustgas utvecklade för konventionellt jordbruk och det finns mycket få eller inga mätningar alls av viktiga kväveförluster från ekologisk grisproduktion. Med dessa förutsättningar vid handen skall denna studie ses som en översiktlig miljöanalys av ekologiskt griskött där metodiken för livscykelanalys (LCA) har använts.

Målsättning med denna studie är att genomföra en livscykelanalys av gårdsproduktion av ekologiskt griskött. Studien har finansierats av projektet ”Klimatmärkning för mat” och genom Jordbruksverkets program ”Livsmedelsstrategi för Sverige”. Ett viktigt syfte med studien är den ska utgöra underlag för framtagande av förslag till kriterier för klimatmärkning av ekologisk grisköttsproduktion inom klimatmärkningsprojektet.

Studien bygger på data från verkliga gårdar; huvudsakligen en integrerad svinproduktion men även data från en specialiserad slaktsvinsproduktion har ingått för att rimlighetsbedöma data från den integrerade produktionen. Båda gårdarna ligger i Mälardalen. I studien ingår produktion av foder, såväl egenodlat som inköpt, gödselhantering och -spridning och energianvändning. Resultaten presenteras ”vid gårdsgrind”, det är alltså inte en fullständig LCA som gjorts, leden efter gården är inte inkluderade. Dessa skiljer sig sannolikt mycket lite från en konventionell grisproduktion varför de har utelämnats.

Resultaten visar att ekologiskt griskött orsakar utsläpp av växthusgaser per kg kött i samma storleksordning som konventionellt griskött. Även potentiell påverkan på övergödning och försurning är i samma storleksordning som för konventionellt griskött. Markanvändningen är betydligt högre, främst som ett resultat av att grisarna har tillgång till bete/utevistelse där arealen inte producerar så mycket foder. Energiförbrukningen är i samma storleksordning som konventionell produktion.

De förbättringsmöjligheter som identifierats är:

- Förbättrad kvävestyrning i utfodringen
- Förbättrad fosforstyrning i utfodringen
- Kombination av gris och nöt
- Begränsning av utevistelsen

Dessa förbättringar innebär till viss del avsteg från dagens regler för ekologisk grisproduktion och är enbart inriktade på miljöpåverkan. För att kunna gå vidare med detta krävs en avvägning mot andra mål som exempelvis djurens möjligheter att utöva naturligt beteende.

Klimatpåverkan från ekologiskt griskött – kommunikationsunderlag. P90017. Utdrag ur rapport till Krav, IP Sigill Kvalitetssystem mfl augusti 2009.

Tabell 1. Resultat per kg fett- och benfritt kött vid gårdsgrind

Växthusgasutsläpp (g CO ₂ -ekv./kg fett- och benfritt kött vid gårdsgrind)	Energiförbrukning fossil (MJ/kg fett- och benfritt kött vid gårdsgrind)	Energiförbrukning el (MJ/kg fett- och benfritt kött vid gårdsgrind)
4,6	9,7	3,7